

Tampereen seudun

positio "kovaan elinvoimaan"
liittyvillä tunnusluvulla suhteessa
muihin suuriin ja keskisuuriin
kaupunkiseutuihin

Analyysin ydinsisältö

Analyysin keskeinen tavoite on muodostaa kokonaisvaltainen tilannekuva Tampereen seudun

- positiosta ”kovan elinvoiman” tunnusluvulla verrattuna muihin suuriin ja keskisuuriin kaupunkiseutuihin
- tehdä laadullista analyysiä muiden kaupunkiseutujen edelläkävijyysmalleista ja hyvistä käytännöistä, jossa Tampereen seutu voisi ottaa mallia (tulossa).

Analyysin viitekehyksessä korostettiin elinvoimaan ja elinvoimaisuuteen liittyviä tekijöitä

01

Elinvoima

- Millainen on alueen elinvoimaisuus kasvun ja **KASVUN** osatekijöiden perusteella?
- Miten alue menestyy keskeisillä tunnusluvuilla alueiden välisessä kilpailussa?

02

Vetovoima

- Kuinka houkutteleva, kiinnostava, dynaaminen ja vetovoimainen alue on **ULKOPUOLISTEN** näkökulmasta?
- Millainen on muuttohalukkuus alueelle?
- Millainen on tulomuuttajien profiili?

03

Pitovoima

- Millainen alue on alueen **OMIEN ASUKKAIDEN JA TOIMIJOIDEN** näkökulmista?
- Kuinka tyytyväisiä alueen toimijat ovat palveluihin ja omaan asuin- ja elinympäristöön?
- Miten asukkaat viihtyvät alueella?

04

Lumovoima

- Onko alueella jotain täysin poikkeuksellista ja muista erottuvaa, jotka keräävät virtoja alueelle ja saavat ihmiset tulemaan kerta toisensa jälkeen alueelle?

05

Kipinä- tai kitkatekijät

- Millainen on alueen henkinen ilmapiiri ja mentaliteetti?
- Luottavatko ja arvostavatko alueen toimijat toisiaan?
- Millainen on alueen tekemisen kulttuuri, saadaanko asioita aikaiseksi?

Mistä me puhumme, kun puhumme alueen elinvoimasta?

1. ULKOINEN ELINVOIMA

Alueen ulkoiseen elinvoimaan vaikuttavat isot toimintaympäristön muutostekijät, jotka ilmenevät keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä. Ominaista vahva riippuvuus- ja vuorovaikutussuhde muiden tekemiin valintoihin ja päätöksiin

2. SISÄINEN ELINVOIMA

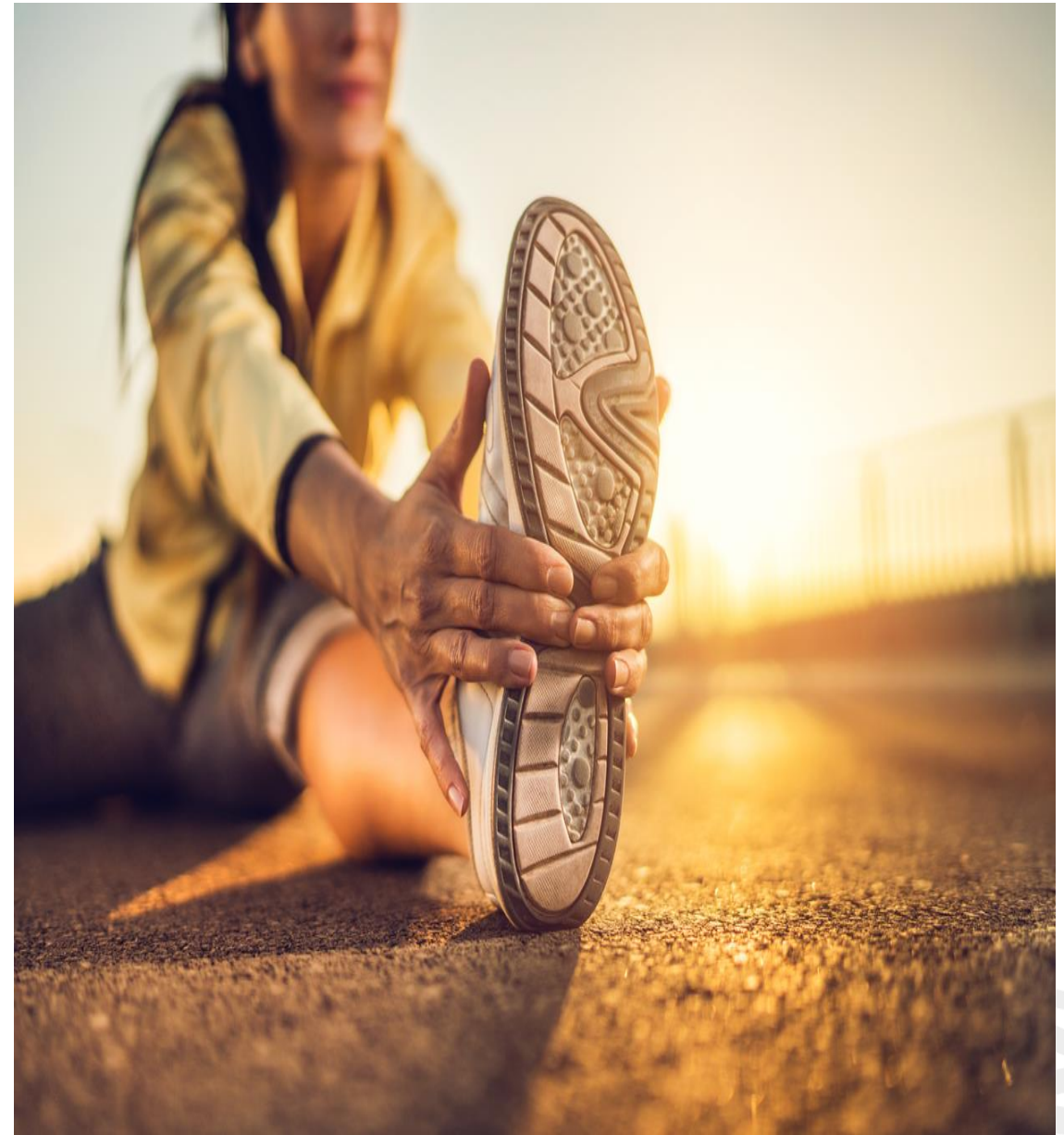
Alueen sisäiseen elinvoimaan vaikuttavat sisäiset toimintaympäristön tekijät, jotka liittyvät omiin valintoihin, päätöksiin ja tekoihin. Ominaista yleinen ilmapiiri, päätöksentekokyky, yksimielisyys, luottamus, kyky reagoida muutoksiin jne.

3. KOVA ELINVOIMA

Kasvuun tai kasvun osatekijöihin liittyvät tekijät, jotka ovat mitattavissa ja vertailtavissa sekä määrittävillä että suhteellisilla tunnusluvuilla. Mahdollistaa tilastollisen vertailun suhteessa muihin alueisiin tai oman alueen aikaisempaan kehitykseen.

4. PEHMEÄ ELINVOIMA

Kasvuun tai kasvun osatekijöihin liittyvät ei-aineelliset tekijät, joita on vaikea tai mahdoton arvottaa ja mitata. Kontekstisidonnaisuus korostuu. Ominaista vahva yhteys alueen yhteistyö- ja vuorovaikutuskulttuuriin, luottamuspäömaan, henkiseen ilmapiiriin, mainekuvaan jne.

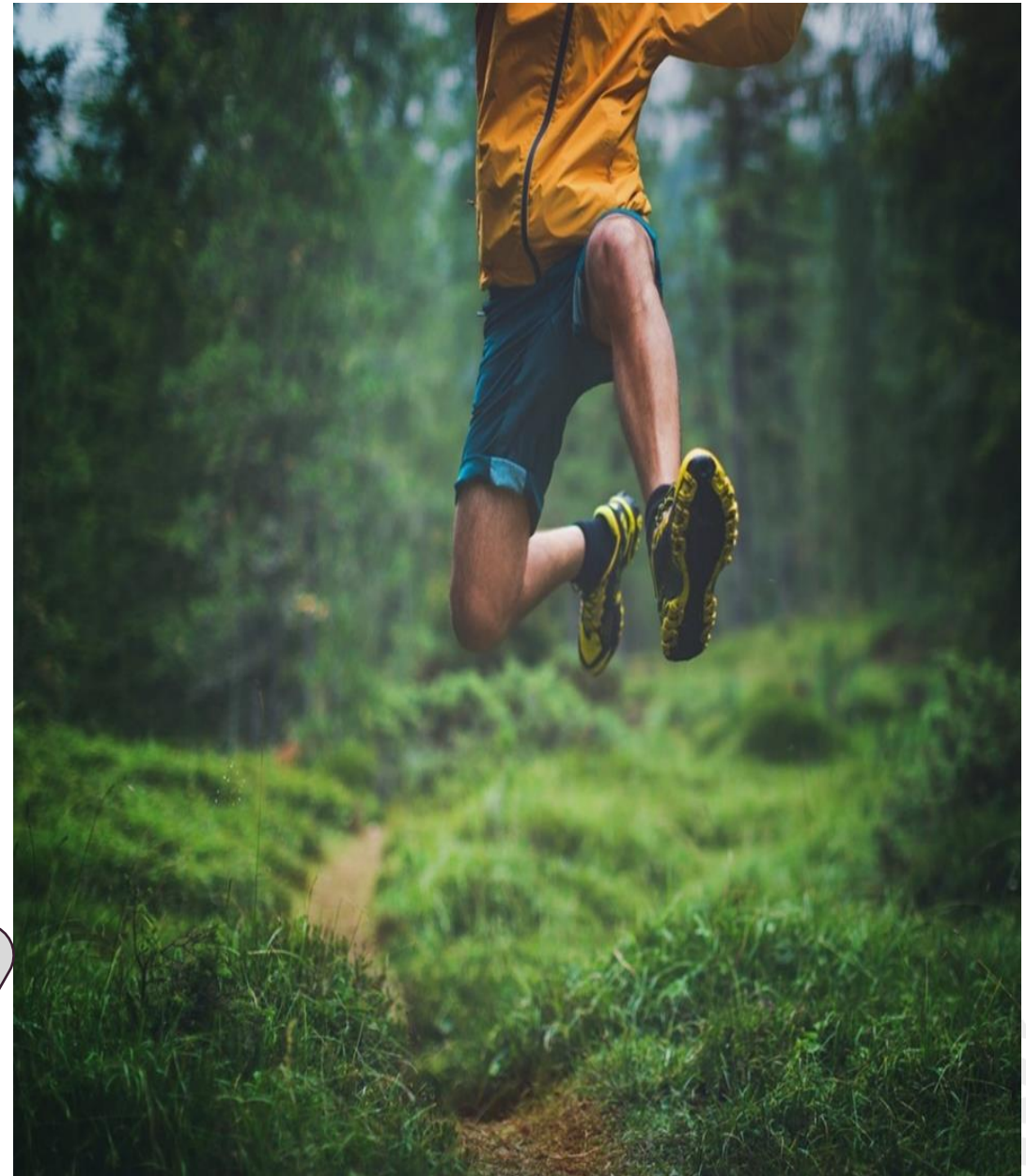
Tampereen seudun positio kovan elinvoiman tunnusluvuilla

+ SIJAINTI, YHTEYDET, SAAVUTETTAVUUS

ALUEEN
TYÖLLISYYSDYNAMIIKKA

TKI-,
KOULUTUS- JA
OSAAMIS-
DYNAMIIKKA

VAIKUTUS-
VETOVOIMA
DYNAMIIKKA

Tampereen seudun verrokkialueet analyysissä

Tampereen seudun verrokkialueina
käytettiin sekä C23-kaupunkien
ympärillä olevia kaupunkiseutuja
että eräiden muuttujien kohdalla
maakuntia (ei tietoa saatavissa
seututasolla)

Aluetalous- ja työllisyysdynamiikka (taloudellinen kestävyys)

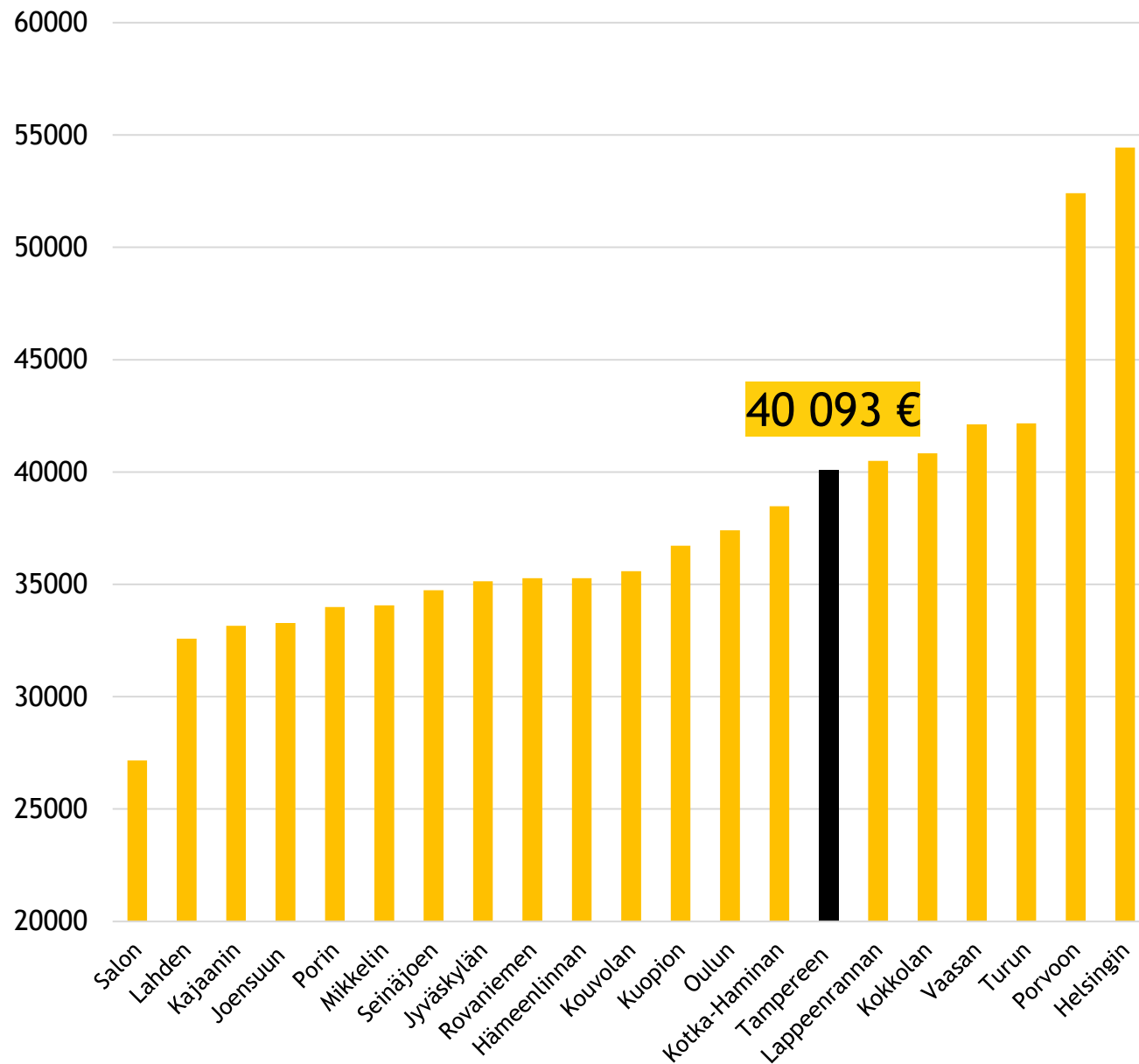

Bruttokansantuote vuonna 2017 (€/as)

Tampereen seudun
bruttokansantuote euroa asukasta
kohden oli

7.

korkein C21-seutujen joukossa
vuonna 2017

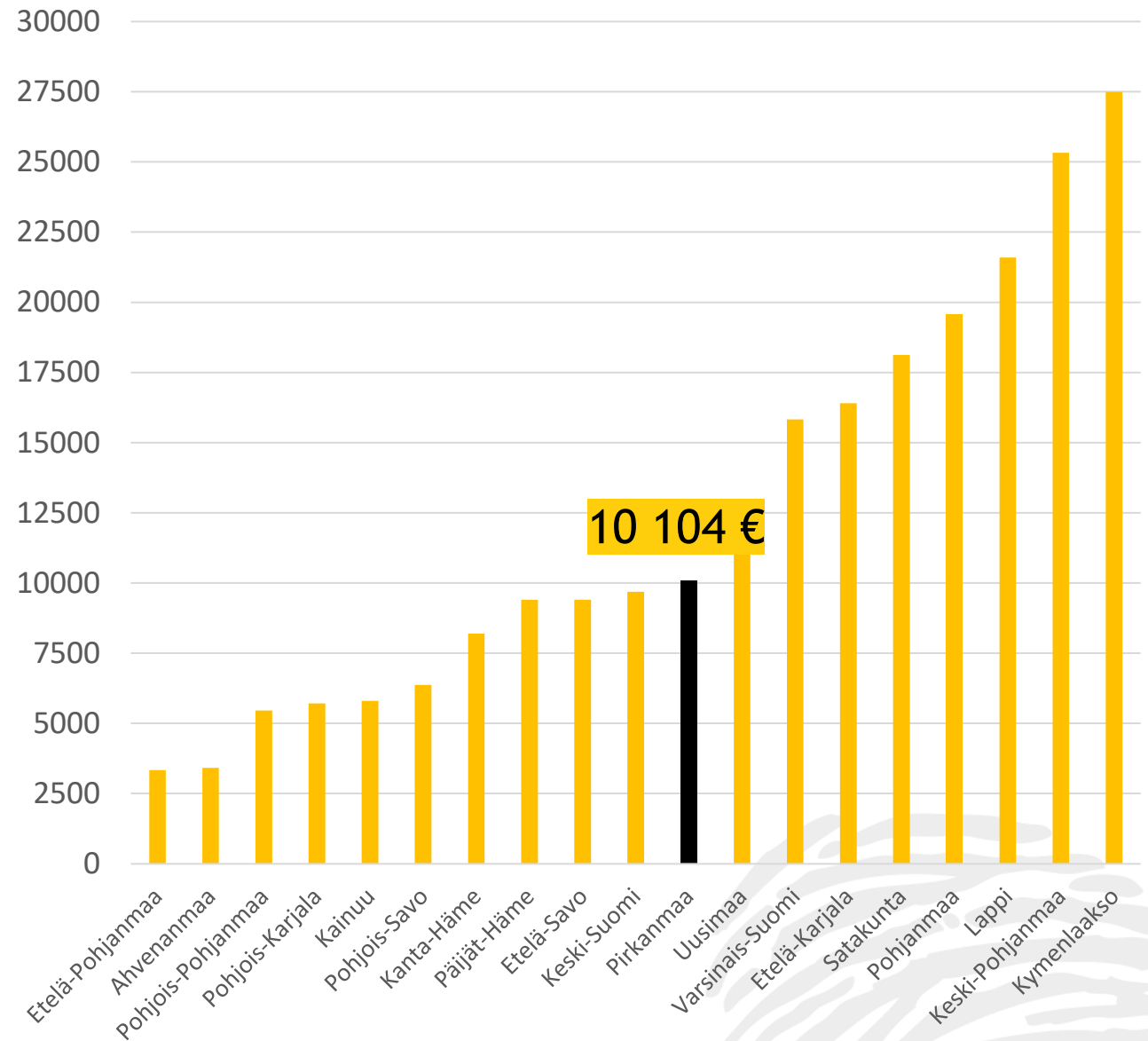

Tavaravienti vuonna 2019 (€/as)

Pirkanmaan maakunnan
ulkomaankaupan tavaravienti oli
asukasta kohden laskettuna

9.

korkein kaikkien maakuntien
joukossa vuonna 2019

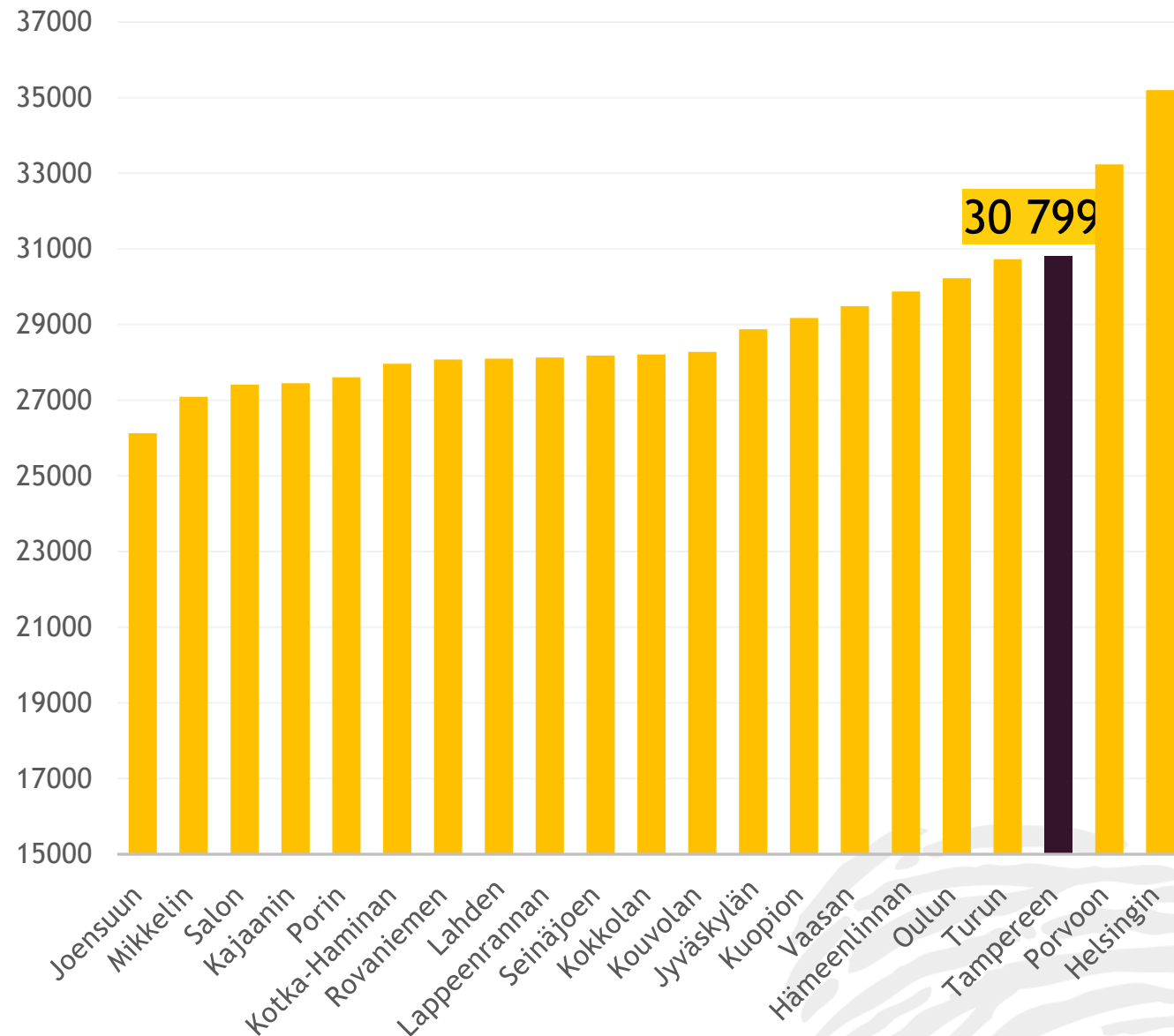

Tulonsaajien keskitulot (€/as.) vuonna 2018

Tampereen seudun yli 20-vuotiaiden tulonsaajien keskitulot olivat

3.

korkeimmat C21-seutujen joukossa vuonna 2018

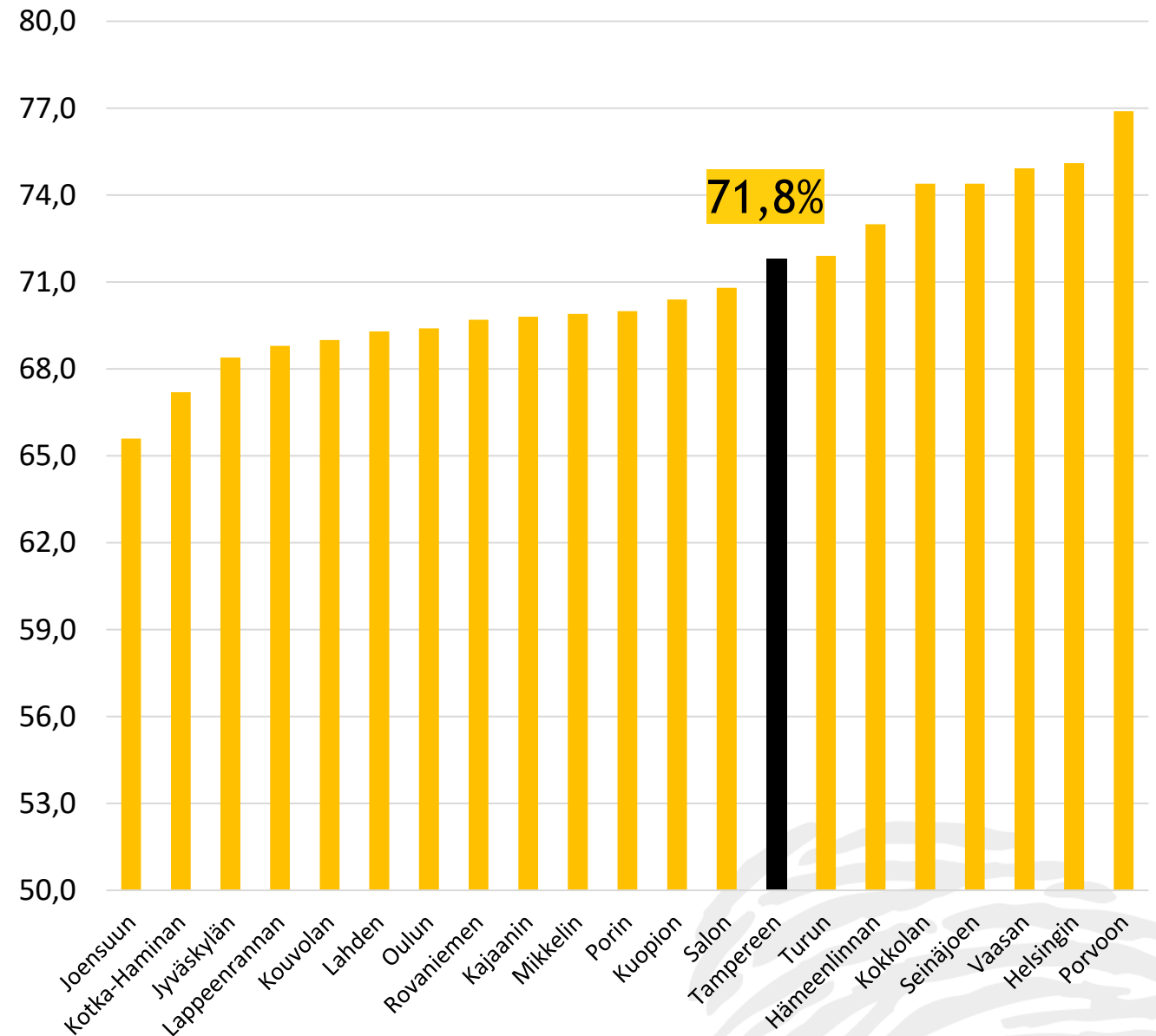

Työllisyysaste (%) vuonna 2018

Tampereen seudun työllisyysaste
eli 18-64-vuotiaiden työllisten
osuus (%) vastaavan ikäisestä
väestöstä oli

8.

korkein C21-seutujen joukossa
vuonna 2018

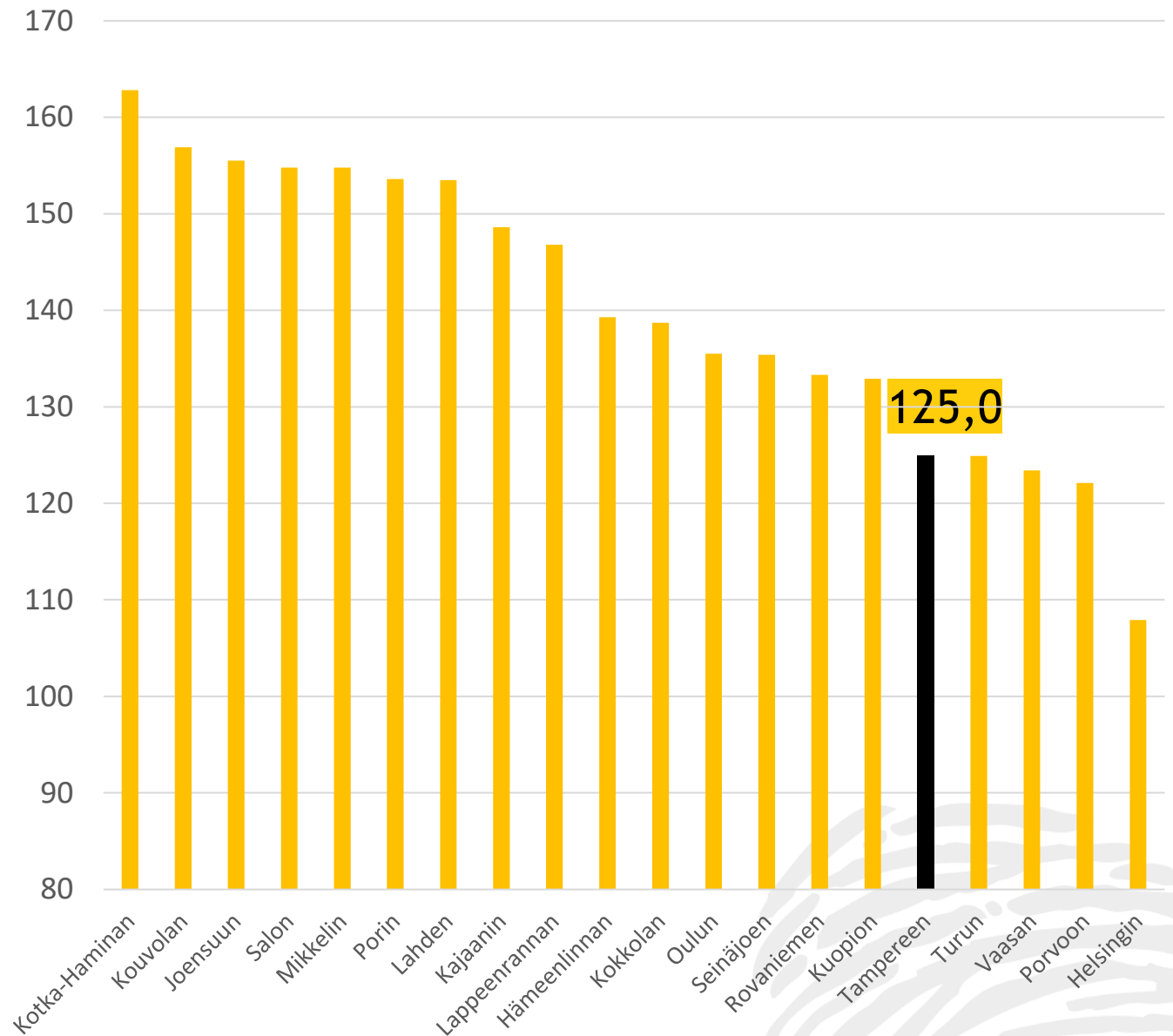

Taloudellinen huoltosuhde 2018

Tampereen seudun taloudellinen huoltosuhde eli ei-työllisten ja työllisten välisten suhde oli

5.

paras (=kilpailukykyisin) C21-seutujen joukossa vuonna 2018

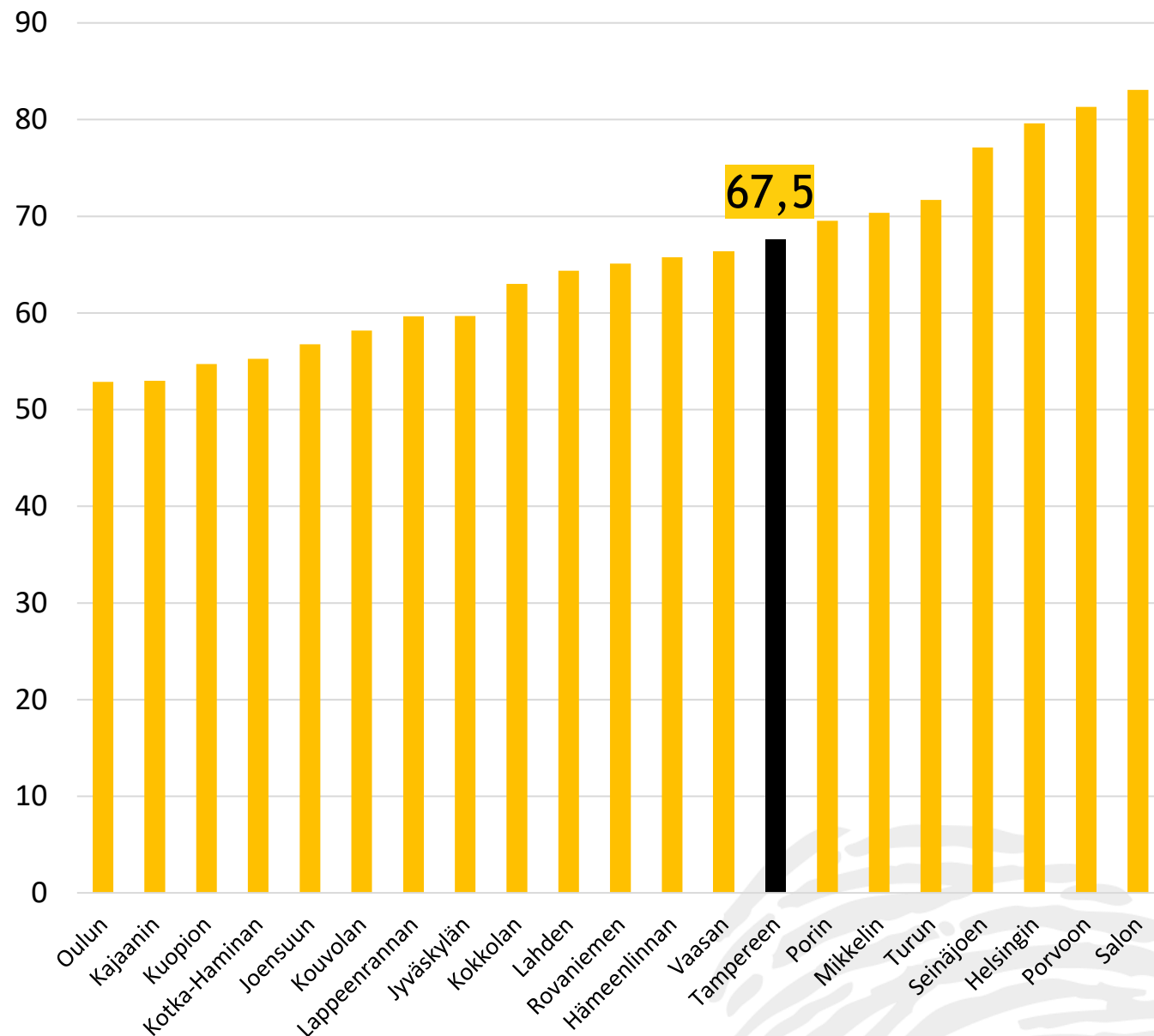

Yritystiheys (toimivien yritysten määrä) suhteessa väestöpohjaan

Tampereen seudun toimivien
yritysten määrä (yrityskanta)
suhteessa väestöpohjaan oli

8.

korkein C21-seutujen joukossa
vuoden 2019 neljännellä
kvartaalilla.

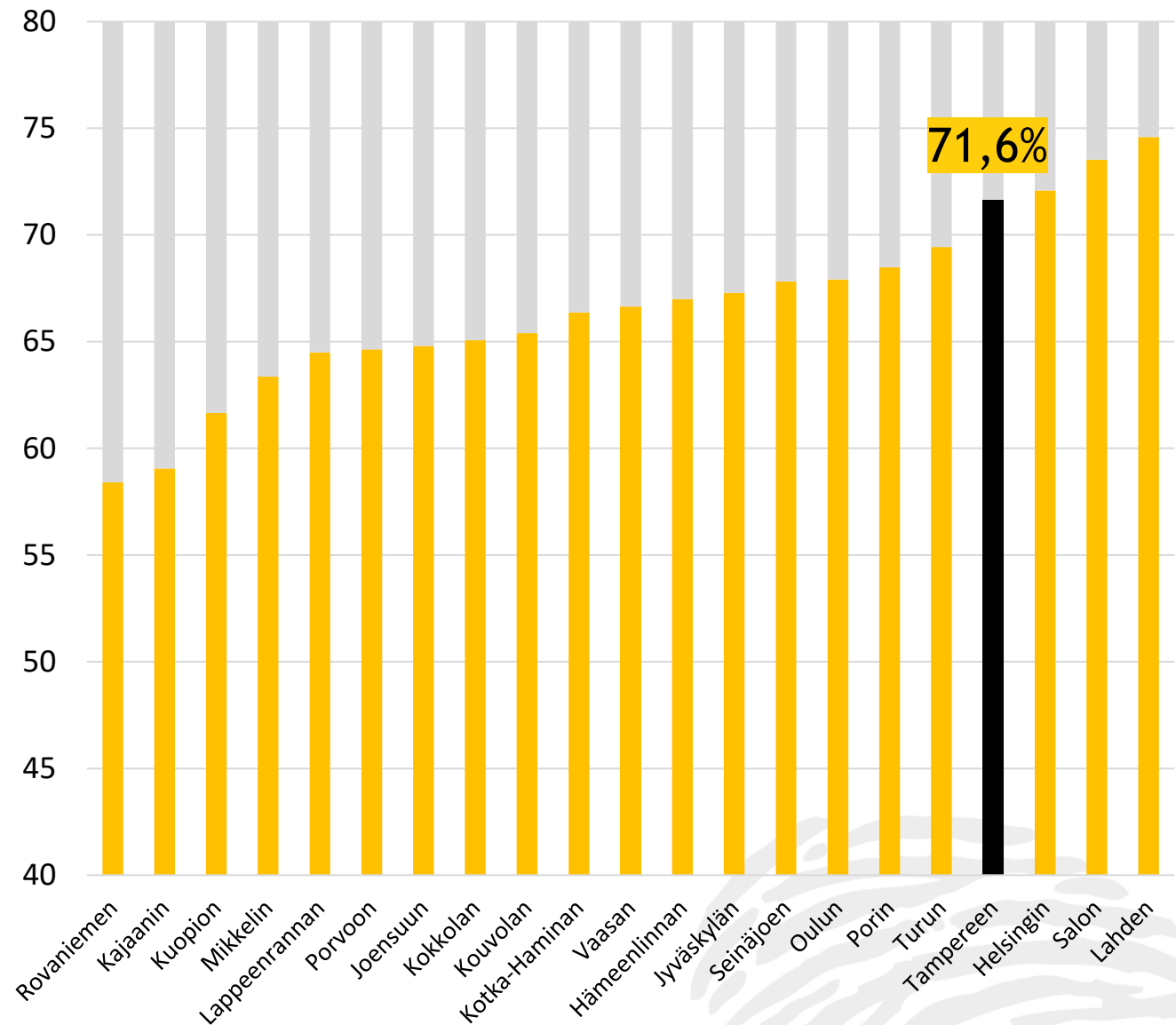

Avoimen sektorin osuus alueen työpaikoista 2017 (%)

Tampereen seudun avoimen
sektorin työpaikkojen eli yksityisen
sektorin ja yrittäjien osuus kaikista
alueen eri työnantajasektorien
työpaikoista oli

4.

korkein C21-seutujen joukossa
vuonna 2017

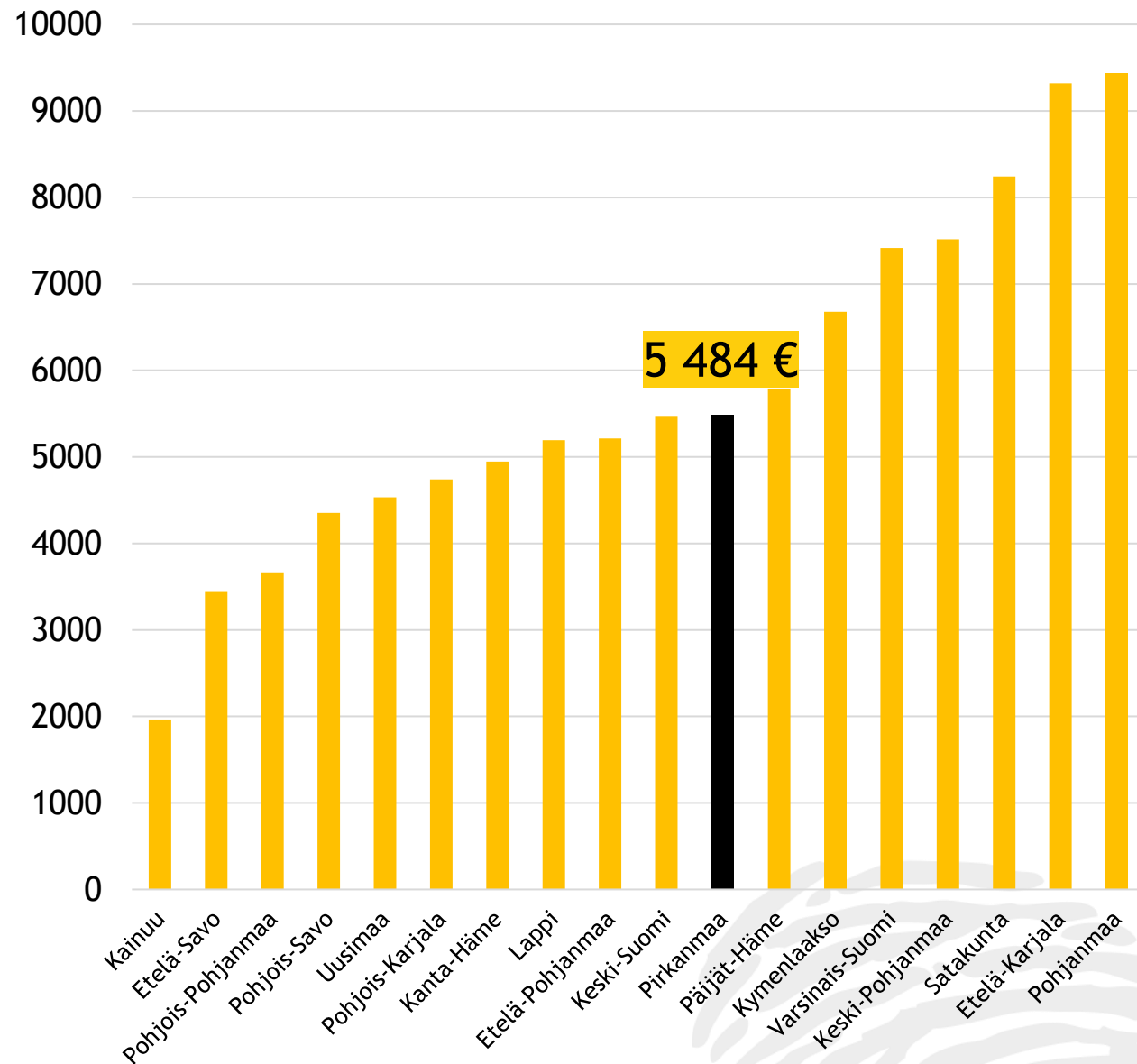

Teollisuuden toimialan jalostusarvo 2018 (€/as.)

Pirkanmaan teollisuuden
jalostusarvo oli

8.

korkein asukasta kohden
laskettuna maakunnittain vuonna
2018

Liikenteen CO2* päästöt tonnia/asukas 2018

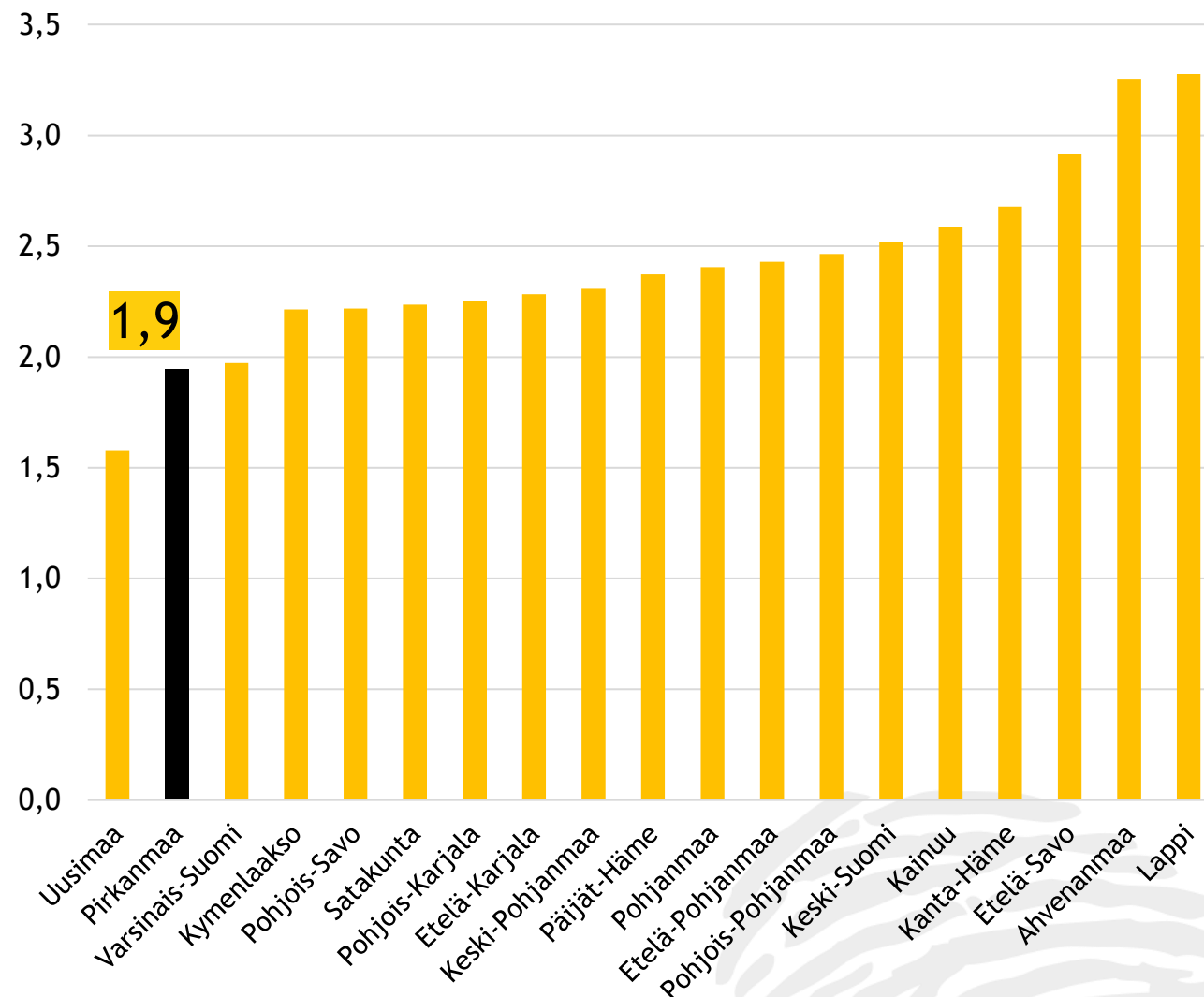
Pirkanmaan liikenteen CO2-
päästöt olivat

2.

matalimmat kaikista maakunnista
asukasta kohden laskettuna

*Arvo ilmaistu hiilidioksidiekvivalentteina tonneina, mutta sisältää myös
muut päästöt kuin hiilidioksidin

Lähde: Tilastokeskus: Ympäristö

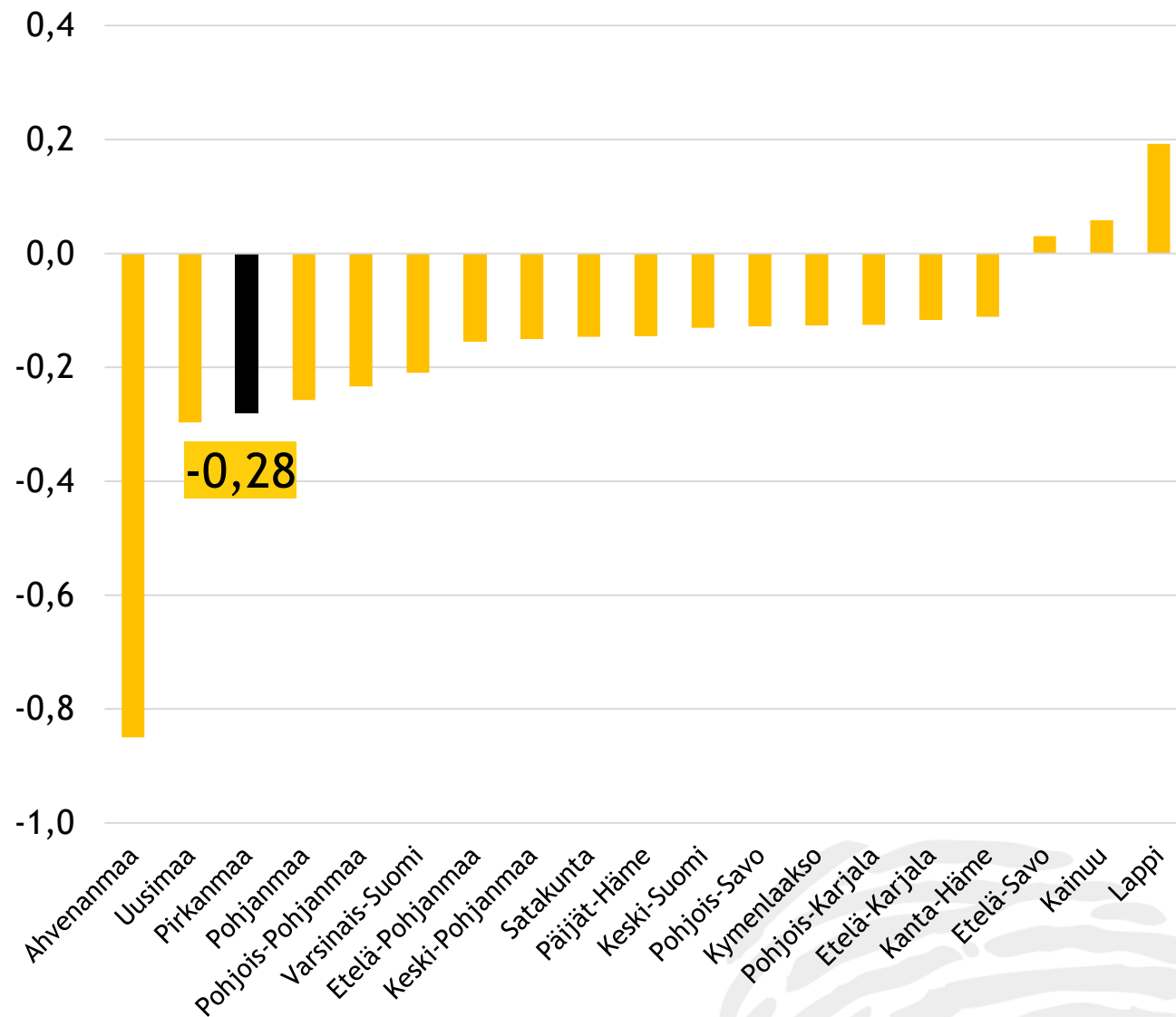
Liikenteen CO2* päästöjen muutos 2011- 2018, tonnia/asukas

Pirkanmaan liikenteen CO2-
päästöt asukasta kohden olivat
vähentyneet

3.

eniten kaikista maakunnista
vuosien 2011-2018 aikana

*Arvo ilmaistu hiilidioksidiekvivalentteina tonneina, mutta sisältää myös
muut päästöt kuin hiilidioksidin

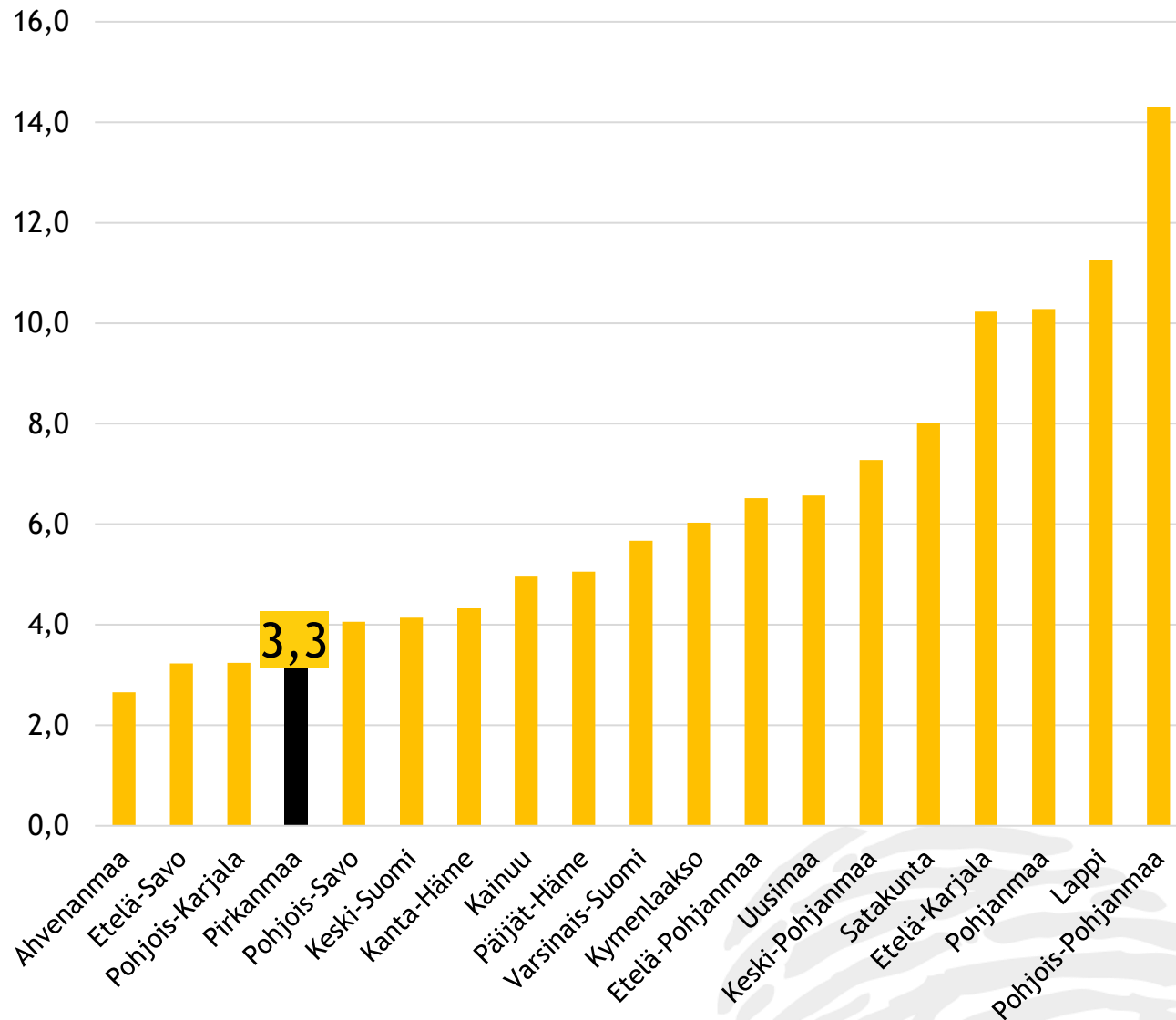
Energiantuotannon, teollisuuden ja tuotteiden käytön CO2-päästöt* tonnia/as.

Pirkanmaan energiantuotannon,
teollisuuden ja tuotteidenkäytön
CO2-päästöt olivat

4.

matalimmat kaikista maakunnista
asukasta kohden laskettuna. Arvo
ei sisällä maataloutta tai
liikennettä.

*Arvo ilmaistu hiilidioksidiekvivalentteina tonneina, mutta sisältää myös
muut päästöt kuin hiilidioksidin

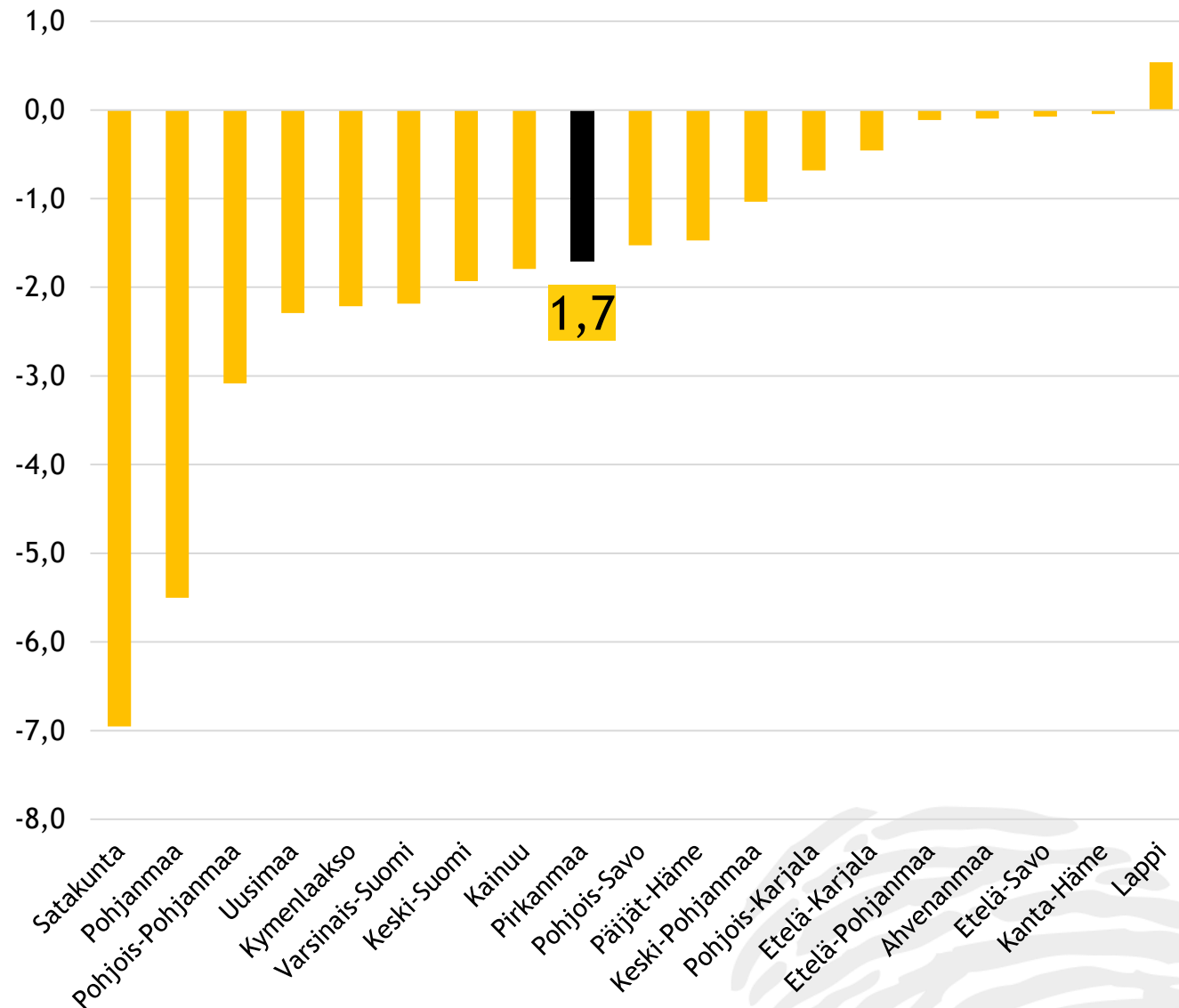

Energiantuotannon, teollisuuden ja tuotteiden käytön päästöjen muutos tonnia/as.

Pirkanmaan energiantuotannon,
teollisuuden ja tuotteidenkäytön
CO₂-päästöt vähenivät

9.

eniten maakunnista vuosien 2011-
2018 välillä.

*Arvo ilmaistu hiilidioksidiekvivalentteina tonneina, mutta sisältää myös
muut päästöt kuin hiilidioksidin

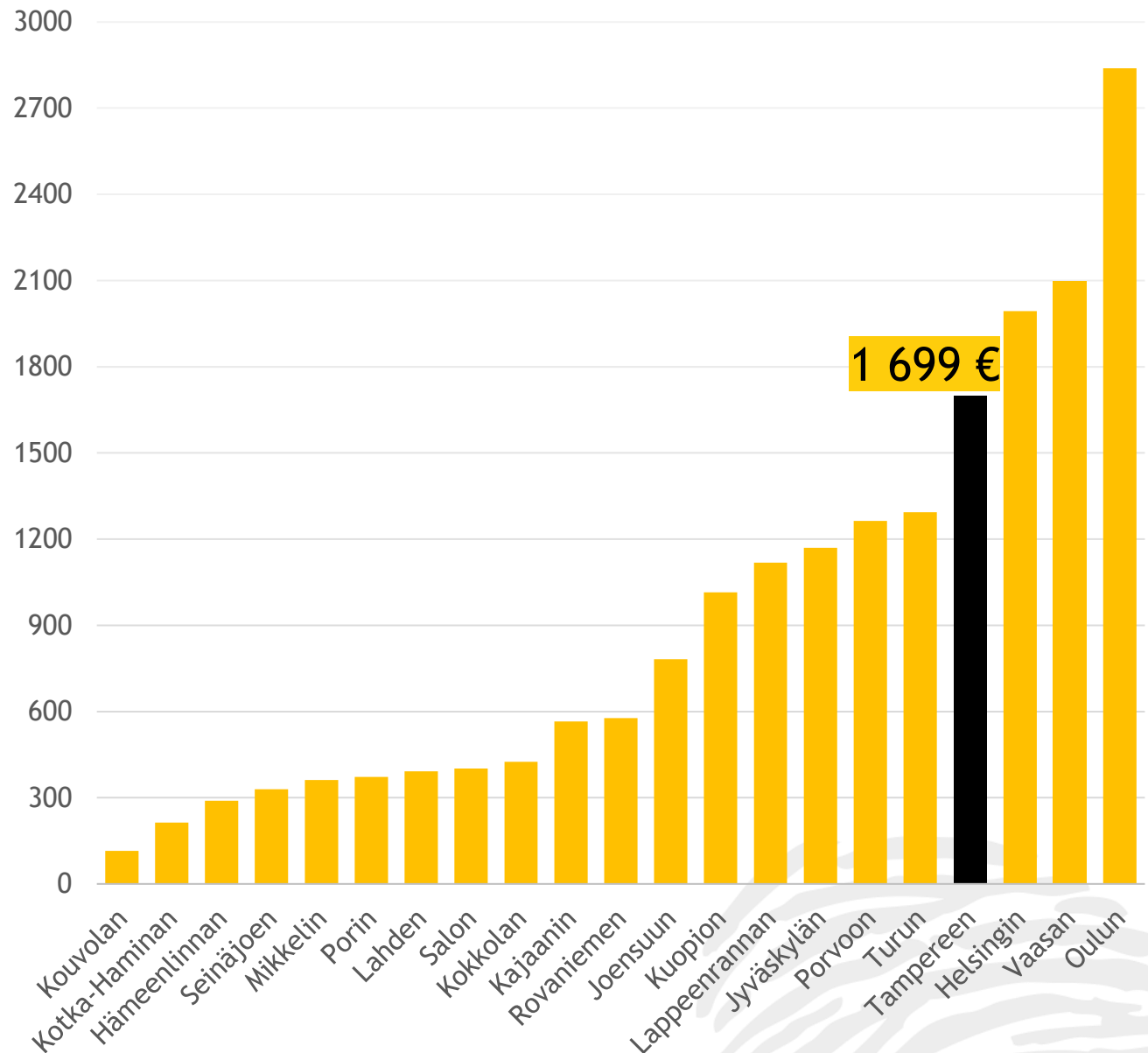
TKI- ja osaamisdynamiikka

Tutkimus- ja kehittämissmenot vuonna 2018 (€/as.)

Tampereen seudun kaikkien sektoreiden (yritykset, korkeakoulut ja muu julkinen sektori) tutkimus- ja kehittämismenot asukasta kohden olivat

4.

korkeimmat C21-seutujen joukossa vuonna 2018

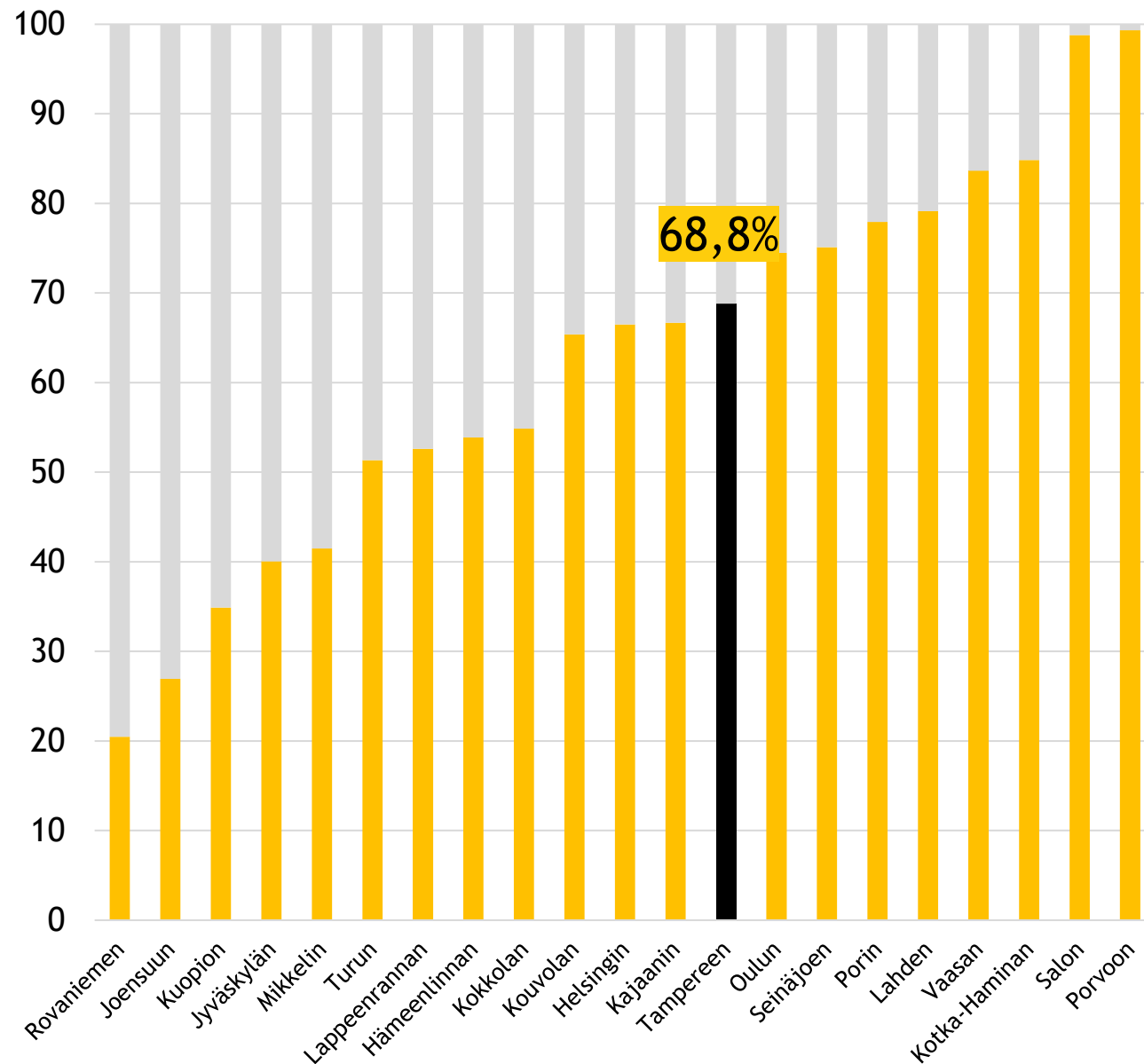

Yksityisen sektorin osuus TK-menoista vuonna 2018 (€/as.)

Tampereen seudun yksityisen sektorin TK-menoihin liittyvät panokset olivat

9.

korkeimmat C21-seutujen joukossa vuonna 2018

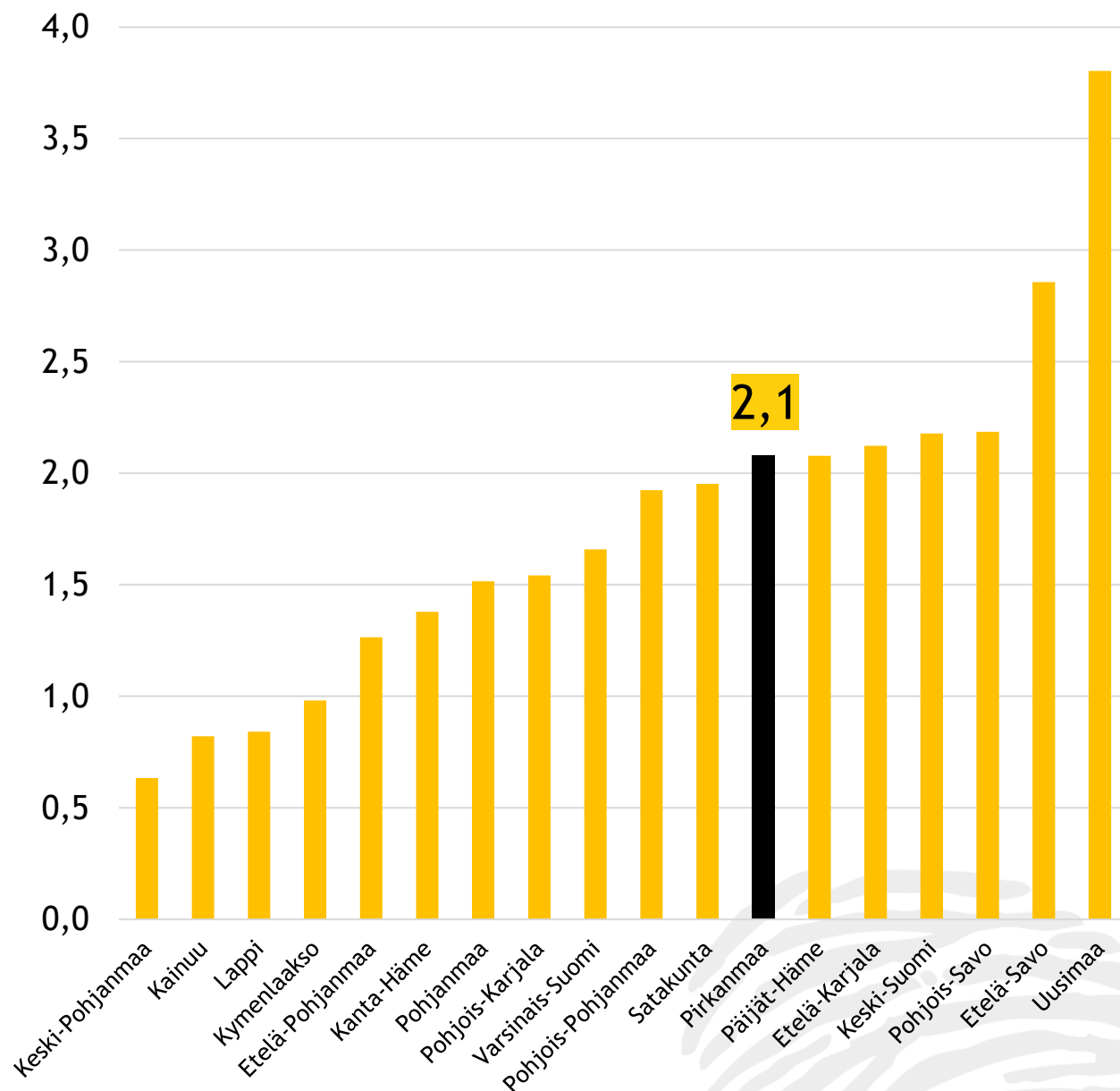

Patenttien määrä 10 000 asukasta kohden 2017-2019

Pirkanmaalla keksittiin patentteja

6.

eniten 19 maakunnan joukossa
suhteessa väestöpohjaan vuosina
2017-2019

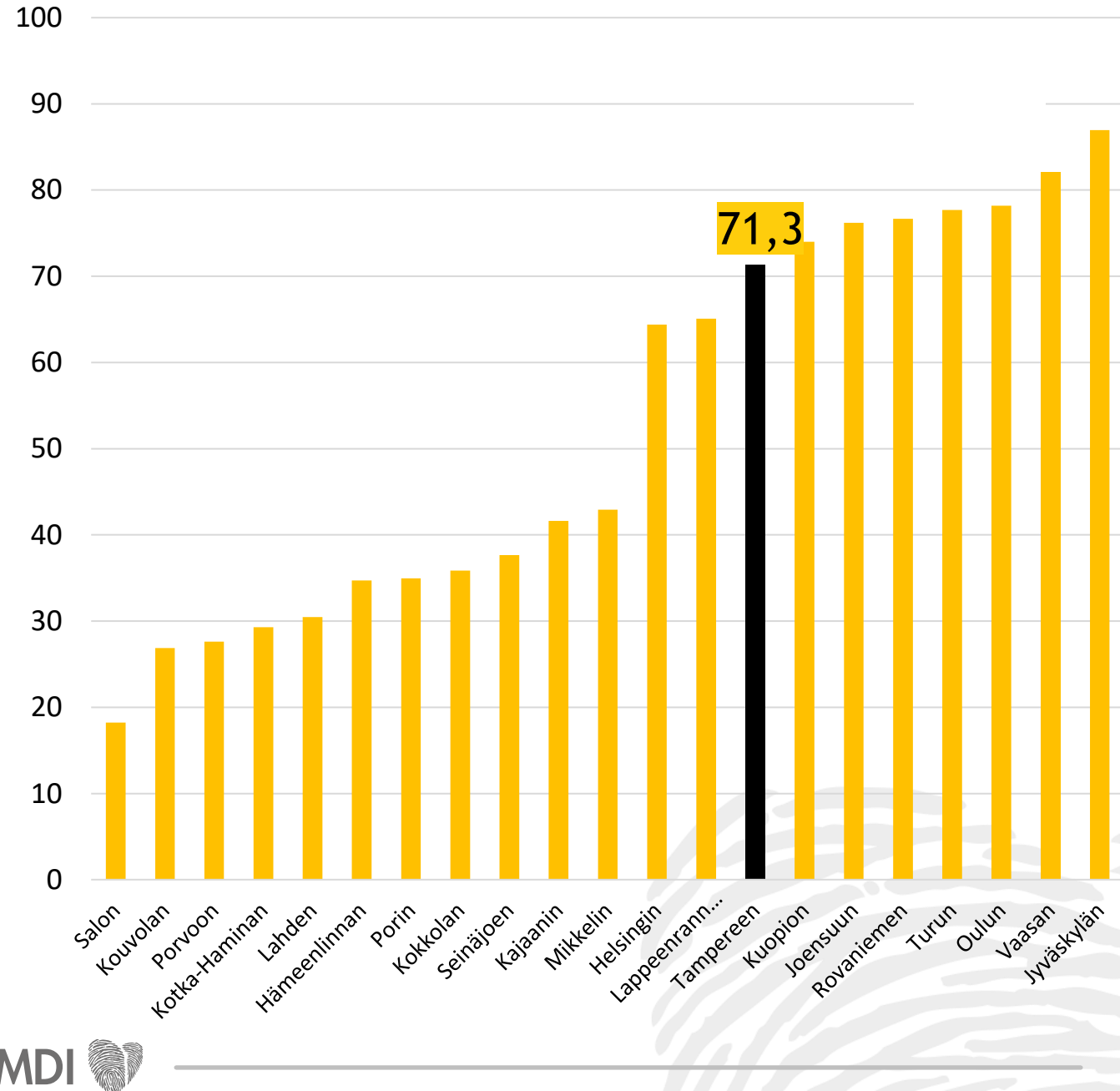

Korkeakouluopiskelijoiden määrä suhteessa väestöpohjaan 2019 (promillea)

Tampereen seudulla oli korkeakouluopiskelijoita suhteessa väestöpohjaan

8.

eniten C21-seutujen joukossa vuonna 2019

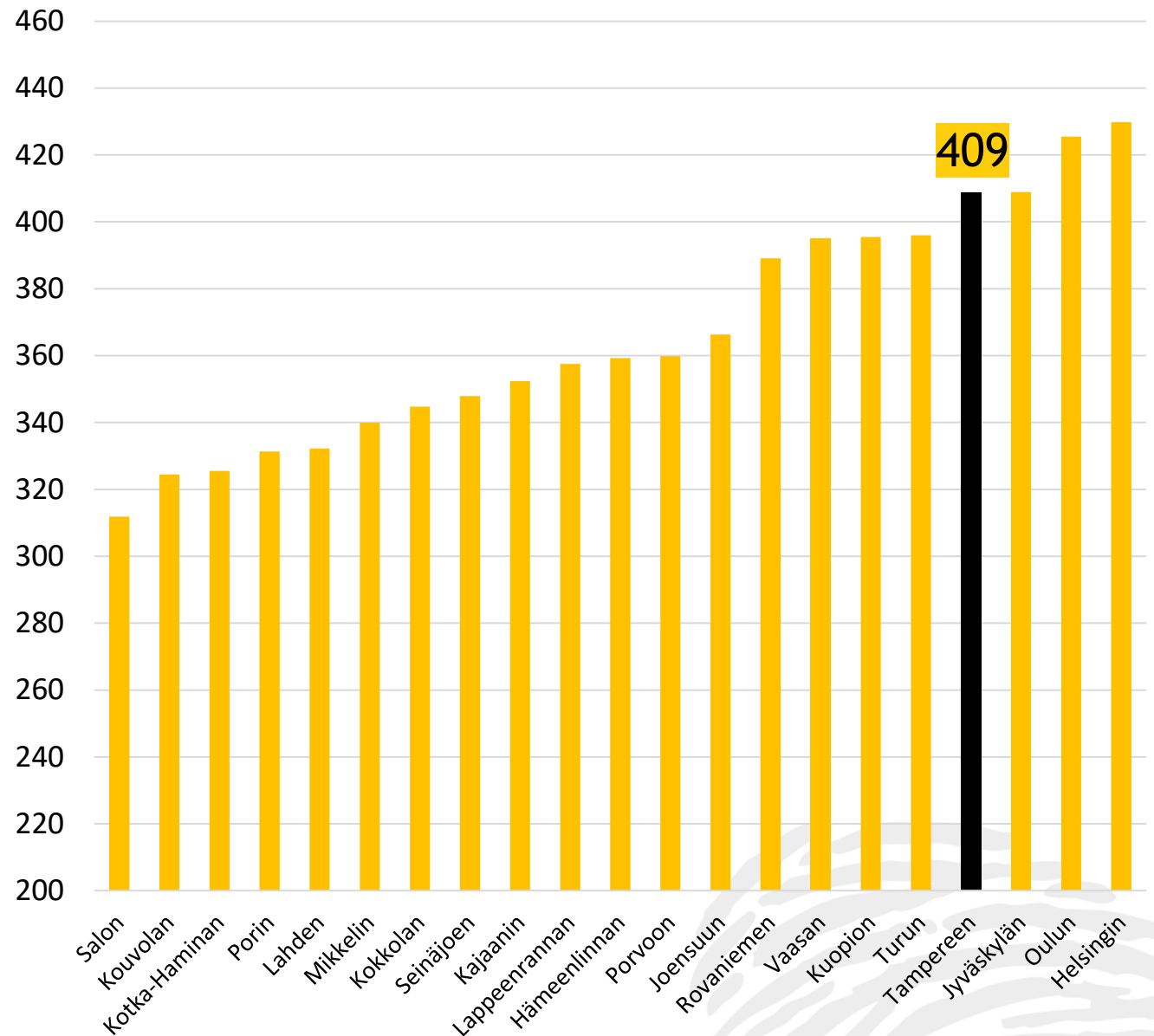

Koulutustasomittain (VKTM-indeksi) vuonna 2018

Tampereen seudun yli 20-vuotiaan
väestön koulutustaso oli

6.

korkein C21-seutujen joukossa
vuonna 2018

Väestö- ja vetovoimadynamiikka (sosiaalinen kestävyys)

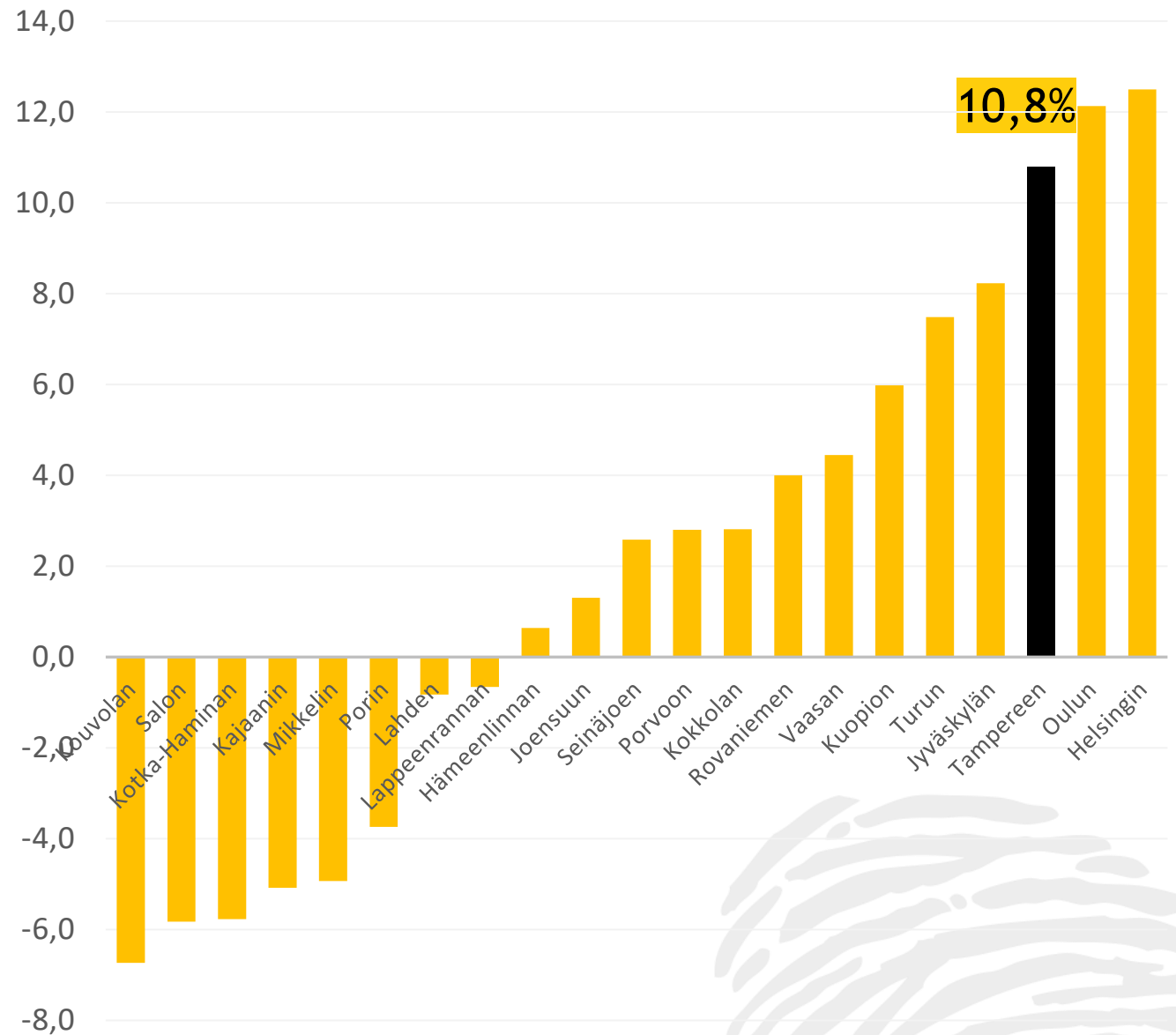

Väestönlisäys (%) vuosina 2010-2019

Tampereen seudun väestönlisäys
(%) 2010-luvun aikana oli

3.

korkein C21-seutujen joukossa
vuosina 2010-2019

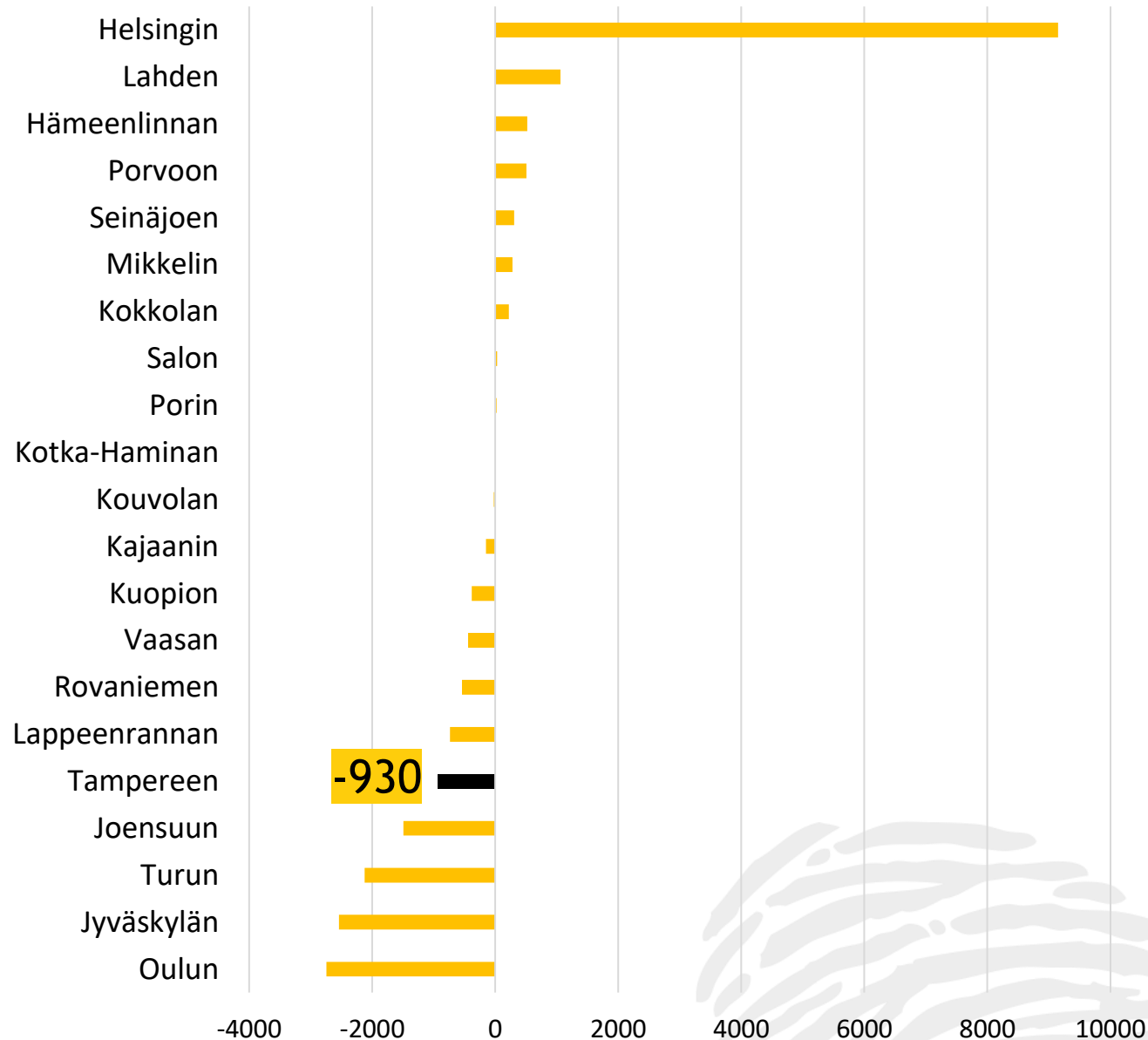

Akateemisten nettomuutto maan sisällä 2010-2018 (abs.)

Tampereen seutu kärsi määrällistä
muuttotappiota ylemmän
korkeakoulututkinnon ja
tutkijakoulutuksen suorittaneista

5.

eniten C21-seutujen joukossa
vuosina 2010-2018

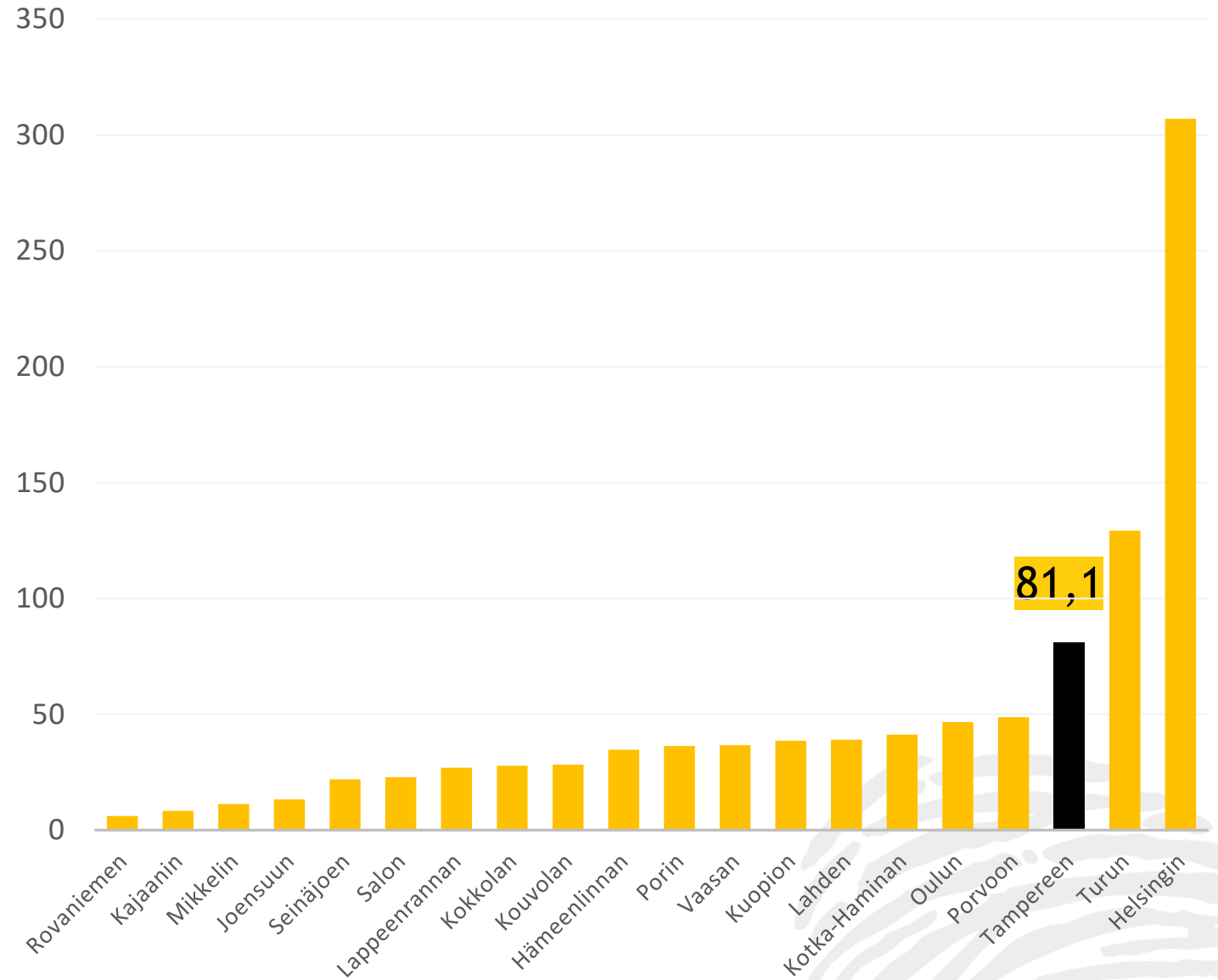

Asukastiheys vuonna 2019

Tampereen seudun asukastiheys
eli asukkaita neliökilometriä
kohden oli

3.

tihein C21-seutujen joukossa
vuonna 2019

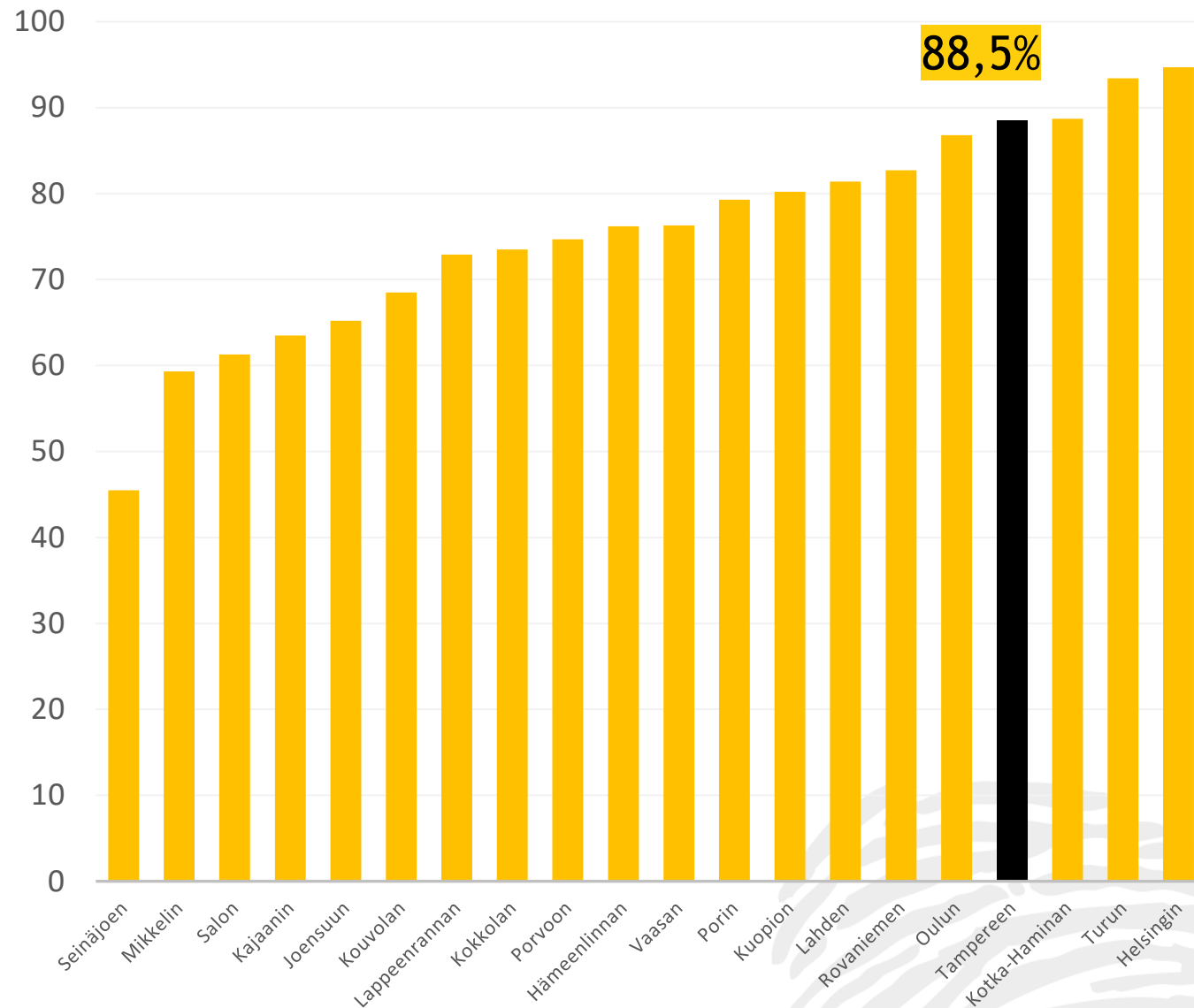

Kaupunkialueell a asuvien osuus (%) vuonna 2019

Tampereen seudulla
kaupunkialueilla asuvien osuus (%)
oli

4.

korkein C21-seutujen joukossa
vuonna 2019

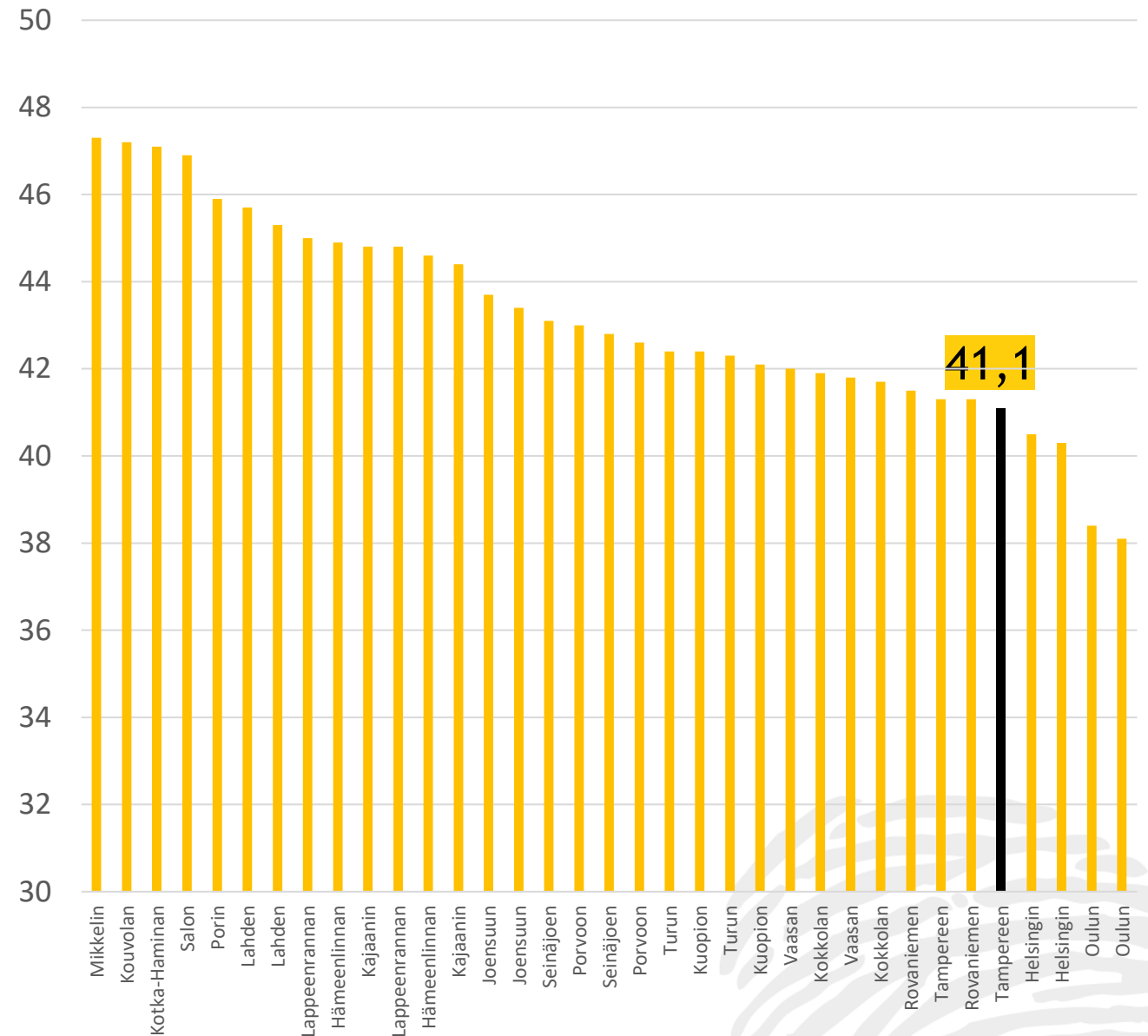

Väestön keski-ikä vuonna 2019

Tampereen seudun väestön keski-ikä oli

5.

alhaisin C21-seutujen joukossa
vuonna 2019

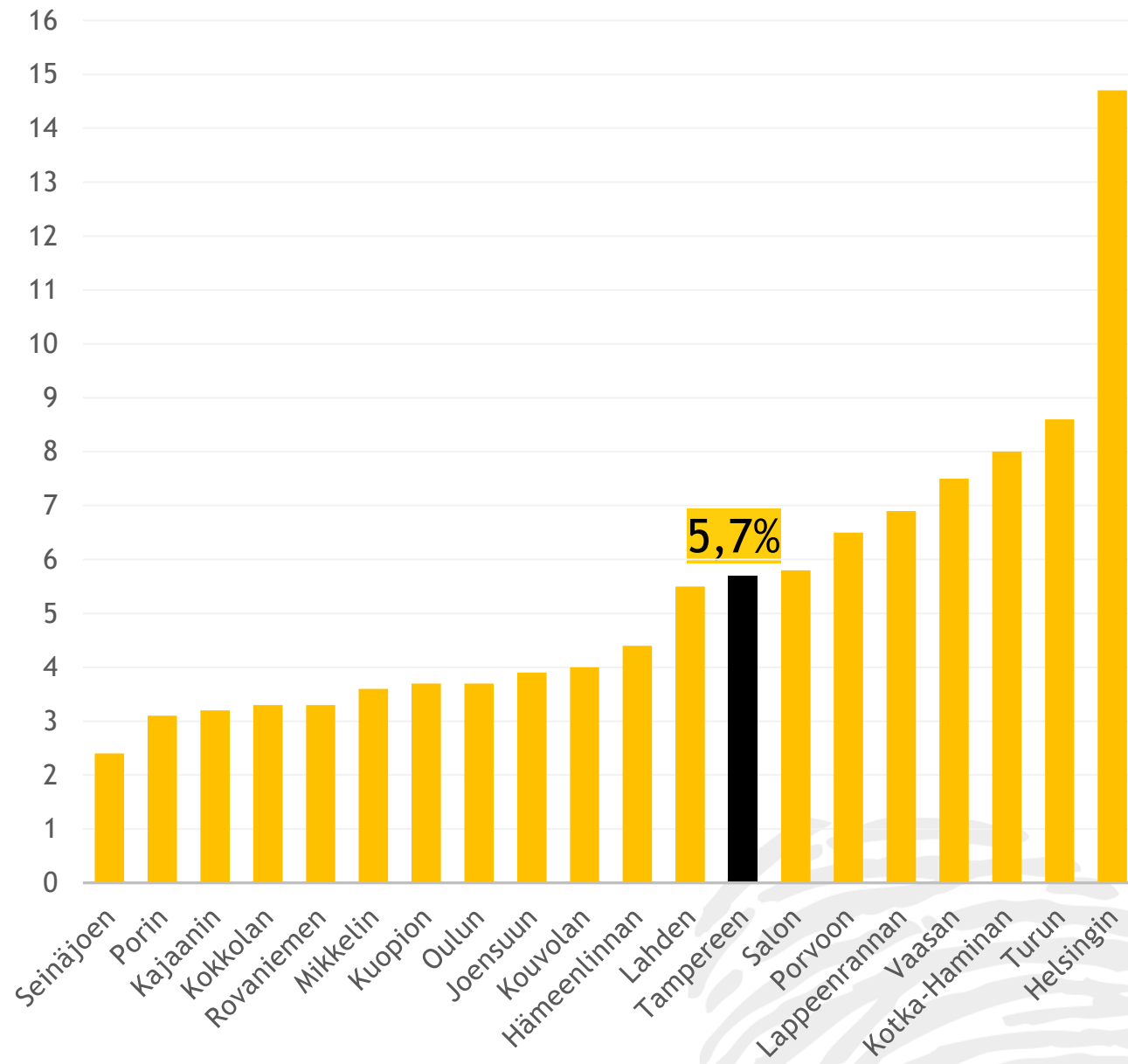

Vieraskielisten osuus (%) väestöstä vuonna 2019

Tampereen seudun vieraskielisten
osuus (%) väestöstä oli

8.

korkein C21-seutujen joukossa
vuonna 2019

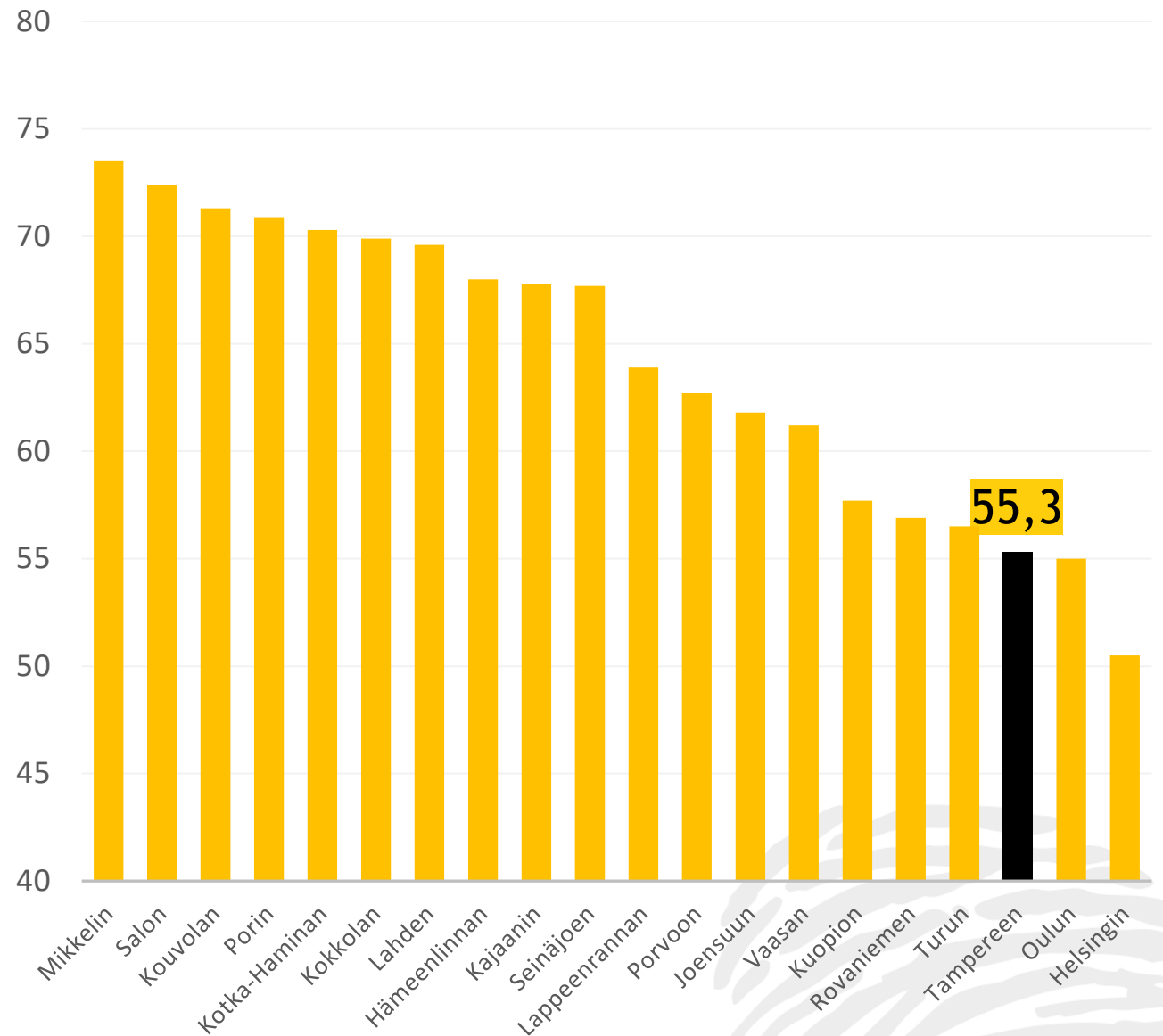

Väestöllinen huoltosuhde vuonna 2019

Tampereen seudun väestöllinen
huoltosuhde eli alle 15-vuotiaiden
lasten ja yli 64-vuotiaiden suhde
15-64-vuotiaisiin työikäisiin oli

3.

alhaisin (kilpailukykyisin) C21-
seutujen joukossa vuonna 2019

Summa summarum Tampereen seudun positio C21- kaupunkiseutujen (ja maakuntien) joukossa

ALUETALOUS JA TYÖLLISYYS	SIJOITUS
BKT (€/as.) 2018	7/21
Tavaravienti (€/as.) 2019	9/19
Tulonsaajien keskitulot (€/as.) 2018	3/21
Työllisyysaste (%) 2018	8/21
Taloudellinen huoltosuhde 2018	5/21
Yritystiheys	8/21
Avoimen sektorin osuus työpaikoista (%) 2017	4/21
Teollisuuden toimialan jalostusarvo (€/as.) 2018	8/19
Liikenteen hiilidioksidipäästöt (tonnia per asukas) 2018	2/19
Energiatuotannon hiilidioksidipäästöt (tonnia/asukas) 2018	4/19

TKI JA OSAAMINEN	SIJOITUS
Tutkimus- ja kehittämismenot (€/as.) 2018	4/21
Yksityisen sektorin tutkimus- ja kehittämismenot (€/as.) 2018	9/21
Patenttien määrä (promillea) 2017-2019	6/19
Korkeakouluopiskelijoiden määrä (promillea) 2018	8/21
Koulutustasomittain (VKTM-indeksi) 2018	6/21

VÄESTÖ JA VETOVOIMA	SIJOITUS
Väestönlisäys (%) 2010-2019	3/21
Akateemisten nettomuutto (abs.) 2010-2018	16/21
Asukastiheys 2019	3/21
Kaupunkialueilla asuvien osuus (%) 2019	4/21
Väestön keski-ikä (vuotta) 2019	5/21
Vieraskielisten osuus (%) väestöstä 2019	8/21
Väestöllinen huoltosuhde 2019	3/21